

**OPONENTSKÝ POSUDOK NA VYMENOVACIE KONANIE ZA PROFESORA Doc. PhDr.
ĽUBOMÍRA GUZIHO, PhD.**

Uchádzač o profesora Doc. PhDr. Ľubomír Guzi, PhD. je absolventom prešovského vysokoškolského akademického prostredia, kde nastúpil na štúdium v r. 1991 na vtedajšiu Pedagogickú fakultu, ktorá bola súčasťou UPJŠ Košice. V rokoch 1991-1996 študoval učiteľský odbor všeobecno-vzdelávacích predmetov ruský jazyk a literatúra a dejepis. Už počas uvedeného štúdia dosahoval nadpriemerné výsledky a po jeho úspešnom ukončení bol prijatý na doktorandské štúdium v odbore 73-09-9 slavistika – slovanské jazyky, kde jeho školiteľom bol známy vedec a vysokoškolský učiteľ, rusista prof. PhDr. Michal Mikluš, CSc. V priebehu doktorandského štúdia sa náš dnešný inaugुरant aktívne zapojil do odborných a pedagogických aktivít na vtedajšej Katedre ruského jazyka a literatúry FF, v rámci ktorých viedol semináre z *morfológie ruského jazyka*, *historickej gramatiky z základov jazykovedy*. Uvedenú vedeckú a pedagogickú profiláciu v značnej miere rozvíja až po súčasnosť. Svoj odborný rast výrazne zabezpečil počas desaťmesačnej vedeckej stáže na známom Inštitúte ruského jazyka a literatúry A. S. Puškina v Moskve v r. 1999-2000. V nasledujúcom 2001 r. úspešne **obhájil svoju dizertačnú prácu** a v tom istom roku sa stal členom Katedry ruského jazyka a literatúry na FF PU v Prešove, neskôr premenovanej na Katedru rusistiky a translitológie. Svoj odborný rast zvyšoval viacerými akademickými aktivitami. V r. 2003 vykonal **štátnu rigoróznú skúšku** a obhájil titul PhDr. V rámci pedagogickej činnosti viedol aj naďalej vyššie uvedené disciplíny, ku ktorým postupne pribudli *cvičenia z ruskej konverzácie* a po odchode prof. M. Mikľuša na dôchodok Ľubomír Guzi začal viesť prednášky a semináre z *morfológie ruského jazyka*, teda z disciplíny, ktorá je jeho hlavným rusistickým odborom až po súčasnosť. Svoj nepretržitý odborný rast zabezpečoval ďalšími akademickými aktivitami. Je zrejmé, že výdatne mu v tom pomohli pravidelne vedecké pobyty v Ruskej federácii a z nich napríklad **dvojmesačná stáž** na Katedre ruského jazyka ako cudzieho na Kazanskej štátnej univerzite v Kazani. Svoj prirodzený vedecký a pedagogický rast potvrdil v r. 2013 **obhajobou habilitačnej práce**. Okrem už vyššie uvedených disciplín rozšíril svoje pedagogické záujmy o ďalšie rusistické predmety, z ktorých osobitne sa žiada vyzdvihnúť *dejiny a kultúra Ruska*, *geografia Ruska*, *dejiny ruskej vedy techniky*, *praktické cvičenia reálne a preklad*, *historické osobnosti a udalosti v dielach ruských spisovateľov*, *ruský jazyk pre politológov*, *ruský jazyk pre cestovný ruch*, *ruský jazyk pre manažérov*. Posledné dva menované predmety začal vyučovať na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity. Z prezentácie ním vedených predmetov je evidentné, že doc. Guzi výrazne a pritom úspešne prepája svoje obidva hlavné odbory ruský jazyk a dejepis, čo sa výrazne prejavuje v celkových jeho rusistických akademických aktivitách. Osobitne sa žiada zdôrazniť, že **prepojenie ruského jazyka najmä s dejinami Ruska** a jednotlivými zložkami jeho etnokultúry, je v jeho pedagogickej a vedeckej činnosti už dlhodobo veľmi výrazne, o čom svedčia ďalšie ukazovatele jeho osobnostnej akademickej profilácie. Uvedenú lingvokulturologickú metodológiu aplikuje pomerne v širokom zábere, čo sa prejavuje napríklad pri vedení záverečných prác jeho študentov, v rámci ktorých spomínaný kulturologický aspekt je výrazne zastúpený. Môžeme to evidovať pri 36 bakalárskych prácach, 19 diplomových a 2 rigorózných prácach, pri ktorých bol školiteľom. To isté možno konštatovať pri hodnotení záverečných dizertačných prác troch jeho úspešných doktorandov.

Na vlastnom pracovisku je hlavným organizátorom už v rusistických kruhoch známej medzinárodnej vedeckej konferencie pod názvom **Hľadanie ekvivalentnosti**, pričom spolu

s jednotlivými kolegami zabezpečuje vydávanie vedeckých zborníkov pod tým istým názvom, ktorých doteraz vyšlo 9 (*Hľadanie ekvivalentnosti I-IX*).

Odborné a pedagogické rusistické aktivity doc. Ľubomíra Guziho už dlhšie obdobie sú evidované aj **mimo FF PU**. Z nich možno uviesť jeho činnosť v komisiách v Ústave celoživotného vzdelávania, kde skúša doktorandov z ruského jazyka. Pre oblasť verejnej správy a andragogiky na FHPV PU a v Trebišove vyučoval ruský jazyk tamojších poslucháčov, pôsobí ako člen komisie pre atestačné skúšky učiteľov ruštiny. Okrem týchto akademických rusistických aktivít je **lektorom ruštiny** na Univerzite tretieho veku, kde vedie disciplínu *dejiny a kultúra Ruska*. V tej istej pozícii pôsobí na Štátnej jazykovej škole v Prešove a je tiež členom maturitných komisií na Gymnáziu sv. Moniky v Prešove. Zároveň je pravidelným členom komisií pri rusistických súťažiach **Poetika**, ktoré organizuje Asociácia rusistov Slovenska (ARS). Pre túto reprezentačnú rusistickú organizáciu na Slovensku pravidelne vystupuje v rámci jej seminárov a vedeckých konferencií, ktoré sú dlhodobo známe ako *Bratislavskije vstreči*. V r. 2019 bol v Paríži členom odborného tímu rusistov, ktorý pripravil koncepciu *Európskej školy autorov učebníc ruského jazyka*. Spolu s kolegami z iných akademických pracovísk PU pravidelne organizuje **exkurzie** študentov do Ruska. Popri uvedených pedagogických činnostiach na PU a na spomínaných stredných školách doc. Guzi je pozývaný ako **tlmočník** pre VÚC v Prešove pri rôznych oficiálnych stretnutiach zástupcov Prešovského samostatného kraja s oficiálnymi zástupcami Ruska, napríklad s gubernátorom Vologdy, veľvyslancom Ruskej federácie a pod. Okrem uvedených aktivít dlhodobo odborne a vedecky spolupracuje s významnými akademickými inštitúciami v Ruskej federácii (*Surgutská štátna pedagogická univerzita, Samarská štátna univerzita, Prívolžská štátna federálna univerzita v Kazani, Uralská federálna univerzita v Jekaterinburgu, filozofická a pedagogická fakulty v Brne, Olomouci* a pod. a so všetkými najmä rusistickými pracoviskami na Slovensku).

Doc. Ľubomír Guzi za celé svoje doterajšie viac ako dvadsaťročné pôsobenie v akademickom prostredí prešovskej rusistiky sa prejavil ako veľmi aktívny a produktívny rusista takisto vo **vedeckej** a odbornej oblasti. Je autorom 142 prác, z ktorých 32 bolo uverejnených v zahraničí. Z nich sa žiada vyzdvihnúť najmä 4 monografie (1. *Ruský jazyk a spoločnosť v revolučnom a sovietskom období*, 2014, s. 216, 2. *Lingvokulturologičeskij analiz russkovo istoričeskovo narrativa*, 2011, s. 206, 3. *Formovanie Ruska ako mnohonárodnostného štátu – jeho zahraničná politika, zabezpečenie štátnej bezpečnosti, spoločnosť*, 2009, s. 560, 4. *Vývinové a periodizačné aspekty ruského spoločenského a jazykového prostredia v nadväznosti na spoločenské zmeny v Rusku v minulom storočí*, 2015, s. 76). V uvedených publikáciách autor prezentuje v prvom rade **lingvokulturologickú metodológiu**, v rámci ktorej sa hľadajú a odhaľujú mnohé jazykové a historické ukazovatele v ruskom etnokultúrnom prostredí. Osobitnú pozornosť si zasluhuje najmä jeho rozsiahla **tretia monografia**. Svojim doterajším výskumom doc. Guzi potvrdil aktuálnosť spomínanej metodológie, pričom sa podieľa na rozšírení odborného, vedeckého a tým aj objektívneho pohľadu na Rusko z pozície súčasnosti. Okrem spomínaných monografií je autorom piatich učebníc, v ktorých približuje ruské lingvokultúrne prostredie študujúcim ruský jazyk a takisto jedna z učebníc aktualizuje súčasnú ruskú gramatiku (*Morfológia ruského jazyka*, 212, s.283). Na jeho doterajšie publikačné aktivity máme zaznamenaných celkovo 144 citácií a ohlasov, z toho 33 zahraničných.

V r. 2015 a 2019 bol pozvaný na **svetové kongresy MAPRJAL** v španielskej Granade a v Kazachšskom hlavnom meste Nursultane, kde vystúpil s výsledkami svojich konkrétnych výskumov v oblasti ruského jazyka a ruskej kultúry. Je pravidelným účastníkom ďalších vedeckých podujatí, pričom sa doteraz zúčastnil na 19 zahraničných vedeckých konferenciách a na 35 domácich. V doterajšej jeho pedagogickej a výskumnej činnosti môžeme evidovať

rozširovanie vlastných vedeckých hľadání na poli rusistiky, keď popri gramatických výskumoch najmä v oblasti morfológie ruského jazyka, realizuje svoje bohaté poznatky o Rusku, ruských dejinách a ruskej kultúre cez spomínanú lingvokulturologiu. V poslednom období prehĺbil svoj pohľad pri hľadaní **jazykového obrazu Ruska** takisto v rámci rozvíjajúcej sa **politickéj lingvistiky**. Je účastníkom analogických vedeckých konferencií, ktoré sa začali v posledných rokoch pravidelne organizovať na EU V Bratislave.

Spomínané vedecké aktivity menovaného sa výrazne prejavili jeho aktívnou účasťou pri riešení vedeckých projektov v rámci agentúry VEGA, KEGA a v dvoch operačných projektoch z fondov EÚ, výsledkom ktorých bolo vybudovanie *Lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnického centra na FF PU (LPTC)*. Celkovo bol zapojený do desiatich vedeckých agentúrnych projektov, z toho 4 krát ako zástupca vedúceho projektu a 3 krát ako vedúci projektu. Všetky spomínané projekty boli úspešne ukončené aj vďaka výraznému úsiliu doc. Ľubomíra Guziho.

Moje hodnotenie doc. PhDr. Ľubomíra Guziho, PhD. sa opiera o dlhodobé takmer 30 ročné poznanie jeho osobnosti najprv ešte ako vynikajúceho študenta a doktoranda, neskôr ako spoľahlivého kolegu a zodpovedného vedúceho pracovníka nášho rusistického akademického pracoviska. Svoje nesporné nadanie a odbornosť úspešne rozvíja v prvom rade výraznou húževnatosťou a nadpriemernou pracovitosťou. Za doterajšieho svojho pôsobenia v prešovskom rusistickom akademickom prostredí si doc. Ľubomír Guzi vybudoval primeranú autoritu medzi študentmi a medzi kolegami nielen na vlastnom pracovisku, ale takisto mimo neho. Tieto svoje kvality potvrdil v pozícii vedúceho katedry v r. 2005-2013 a od roku 2018 až doteraz ako riaditeľ Inštitútu rusistiky na FF PU v Prešove. Zo všetkých predložených dokumentov vyplýva, že doc. Ľubomír Guzi splnia a vo viacerých ukazovateľoch výrazne **prekračuje požiadavky** na získanie akademického titulu profesor.

Berúc do úvahy všetky vyššie uvedené skutočnosti odporúčam, aby menovanému doc. PhDr. Ľubomírovi Guzim, PhD. po úspešnom inauguračnom konaní a po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok bol udelený akademický titul profesor v odbore inauguračného konania 2.1.28 slovanské jazyky a literatúry.

V Prešove dňa 2. marca 2020

Prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.